บทที่ 2

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เป็นการวิจัยแบบบรรยายเชิงสำรวจ (Descriptive Survey Research) เพื่อจะให้ได้ผลการวิจัย ที่มีความเชื่อถือได้ จึงได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยที่ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนคนใดคนหนึ่งในครอบครัว ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์เข้าไปดำเนินงานตามโครงการชุมชนสัมพันธ์ ประจำปี 2535 ในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 20 หมู่บ้าน 18 ตำบล 3 กิ่งอำเภอ และ 5 อำเภอ จำนวน 1,955 ครัวเรือน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนครัวเรือน
กาฮง	บาราเฮาะ	เมืองปัตตานี	104
เจะดี	ปะกาฮะรัง	เมืองปัตตานี	70

ตาราง 1 (ต่อ)

หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนครัวเรือน
รามง	ปูยุด	เมืองปัตตานี	92
บาราเฮาะ	ปูยุด	เมืองปัตตานี	66
ดอนรัก	รูสะมิแล	เมืองปัตตานี	28
บางหมู	บ้านน้ำบ่อ	ปะนาเระ	80
บาละแต	ลางา	มายอ	165
บูโกะ	ประจัน	ยะรัง	67
บือแนบิแน	ประจัน	ยะรัง	112
กูแบบาเล	วัด	ยะรัง	70
ปากง	สะดาวา	ยะรัง	86
ยามูเซ็ง	สะนอ	ยะรัง	111
กะลูแป	เตราะบอน	สายบุรี	201
พอเบาะ	ทุ่งคล้า	สายบุรี	50
จะเม้	แป้น	สายบุรี	87
กือบง	มะนังดาลำ	สายบุรี	118
ละหาร	ละหาร	สายบุรี	134
กระจูด	ไม้แก่น	ไม้แก่น	71
โต๊ะชูด	พิเทน	ทุ่งยางแดง	142
โลทู	ปล่องหอย	กะพ้อ	101
รวม 20	18	8	1,955

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี 2535

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นประชาชนจำนวน 332 ครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนในแต่ละหมู่บ้านและได้กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 16.98 ของจำนวนประชากรครัวเรือน ดังนี้

2.1 เมื่อได้จำนวนประชากรทั้งหมดแล้วคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973 : 723)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือ .05 จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\text{แทนค่าสูตร} \quad n = \frac{1955}{1 + 1955\ (.05)^2}$$

$$= 332.05$$

นั่นคือขนาดของกลุ่มตัวอย่างมี 332 คน

2.3 การหาสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

ถ้าขนาดประชากร =1,955 ครัวเรือนขนาดกลุ่มตัวอย่าง = 332 คน

" 100 ครัวเรือน " = $\frac{332 \times 100}{1,955}$ คน

เพราะฉะนั้นจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ = 16.98 คน

นั่นคือขนาดของกลุ่มตัวอย่างมี 17 คน

ดังนั้น จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17 ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละหมู่บ้าน

2.4 สุ่มตัวอย่างจากประชาชนในแต่ละหมู่บ้านร้อยละ 17 ของประชากร โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากของประชากรครัวเรือนแบบไม่ใส่กลับคืน (Sampling Without Replacement) จนได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการครบ 332 ครัวเรือน ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอและกิ่งอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กาฮง	บาราเฮาะ	เมือง	104	18
เจะดี	ปะกาฮะรัง	เมือง	70	12
รามง	ปูยุด	เมือง	92	16
บาราเฮาะ	ปูยุด	เมือง	66	11
ดอนรัก	รูสะมิแล	เมือง	28	5
บางหมู	บ้านน้ำบ่อ	ปะนาเระ	80	14
บาละแต	ลางา	มายอ	165	28

ตาราง 2 (ต่อ)

หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอและกิ่งอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บูโกะ	ประจัน	ยะรัง	67	11
บือแนบิแน	ประจัน	ยะรัง	112	19
กูแบบาเซ	วัด	ยะรัง	70	12
ปากง	สะดาวา	ยะรัง	86	14
ยามูเซ็ง	สะนอ	ยะรัง	111	19
กะลูแบ	เตราะบอน	สายบุรี	201	34
พอเบาะ	ทุ่งคล้า	สายบุรี	50	8
จะเม้	แป้น	สายบุรี	87	15
กือบง	มะนังดาลำ	สายบุรี	118	20
ละหาร	ละหาร	สายบุรี	134	23
กระจูด	ไม้แก่น	ไม้แก่น	71	12
ไต๊ะชูด	พิเทน	ทุ่งยางแดง	142	24
ไลทู	ปล่องหอย	กะพ้อ	101	17
รวม 20	18	8	1,955	332

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระบบการวิจัย เพื่อบรรยายลักษณะของวัตถุประสงค์ เครื่องมือในการวิจัย ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน สถิติและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ดังตาราง 3

ตาราง 3 ระบบการวิจัย

วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	สถิติ/วิธีวิเคราะห์	ผู้ใช้ผลการวิจัย
1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน คือ 1.1 การมีส่วนร่วมคิด 1.2 การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 1.3 การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามกิจกรรม 1.4 การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล	- แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม	-จากผลการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งได้ข้อมูลในรูปของคะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ	-ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ไปดำเนินงานตามโครงการ ปี 2535	-เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria)	- ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) - ค่าความเบี่ยงเบนมาตราฐาน (SD)	1.ระดับกรมตำรวจ 1)คณะกรรมการอำนวยการงานชุมชนสัมพันธ์ 2)คณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ 2. ระดับกองบัญชาการตำรวจ 1)ผู้บริหารงานชุมชนสัมพันธ์ 2)ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ 3.ระดับกองบังคับการตำรวจ

ตาราง 3 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	สถิติ/วิธีวิเคราะห์	ผู้ใช้ผลการวิจัย
						1)ฝ่ายบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ 2)ชุดปฏิบัติการ 4.ระดับกองกำกับการตำรวจ 1)ฝ่ายบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ 2)ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ 5.ระดับสถานีตำรวจ 1)ฝ่ายบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ 2)ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์
2. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน	- แบบสอบถาม	จากผลการตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งได้ข้อมูลในรูปของความถี่ และตอนที่ 2 ซึ่งได้ข้อมูลในรูปของคะแนน	เหมือนข้อ 1	-ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	-การทดสอบค่าที -วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) หากมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ	

ตาราง 3 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	สถิติ/วิธีวิเคราะห์	ผู้ใช้ผลการวิจัย
		เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)			เชฟเฟ่(Scheffe's Method)	
3.ความสัมพันธ์หว่างประชาชนซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา . รายได้ สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่ม การเป็นผู้นำกลุ่มกับการมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชน สัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน	เหมือนข้อ1	-เหมือนข้อ1 และข้อ 2	-เหมือนข้อ 1	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	-ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน (r_{xy}) - ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของ r_{xy} โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) - ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(R) -ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของ R โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test)	
4. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์	-แบบสอบถามปลายเปิด	- ความถี่	-เหมือนข้อ 1	-ค่าร้อยละและความถี่	วิเคราะห์เนื้อหาโดยหาค่าร้อยละและค่าความถี่ในแต่ละด้าน	

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามแบบสอบถามในภาคผนวกโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบรายการตรวจสอบ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปซึ่งเป็นตัวแปรอิสระที่ศึกษา คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่ม การเป็นผู้นำกลุ่ม จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งเป็นตัวแปรตาม คือ

ด้านการมีส่วนร่วมคิด	จำนวน 12 ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	จำนวน 10 ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามกิจกรรม	จำนวน 13 ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-Ended Question) สอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 4 ข้อ

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในครั้งนี้ เป็น 4 ด้านคือ

   1.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิด

   1.2 ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ

   1.3 ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม

   1.4 ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ด้าน

3. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (Try Out) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์เข้าไปปฏิบัติงานในปี 2534 ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่ทดสอบมาวิเคราะห์ เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) และหาความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบสอบถามทั้งฉบับทุกข้อ

1. การหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งชุด โดยการนำคะแนนของแบบสอบถามของตอนที่ 2 ทุกข้อ นำมาหาค่าความแปรปรวนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) เพื่อทดสอบความสามารถของมาตราวัดว่ามีความคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9443 ปรากฏดังในตาราง 24 ในภาคผนวก 1 โดยใช้สูตรของครอนบาช (Cronbach, 1970 : 161)

$$\alpha_k = \frac{K}{K-1}\left[1 - \frac{\Sigma S^2_{xi}}{S^2_{xt}}\right]$$

เมื่อ α_k แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

K แทน จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

$\sum S^2_{x_j}$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Total item variance)

$S^2_{x_t}$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ (Total test variance)

2. การหาความตรงตามโครงสร้าง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามข้อนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามข้อนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือต้องปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น ผลการวิเคราะห์หาความตรงตามโครงสร้างทั้งฉบับเท่ากับ .9644 ปรากฏผลดังตารางภาคผนวก 3 โดยใช้สูตรดังนี้(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 124)

$$IC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษาวิจัยโดยการนำแบบสอบถามไปให้ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ดำเนินงานตามโครงการประจำปี 2535 ในจังหวัดปัตตานี ตามตาราง 2 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว จึงเก็บรวบรวมนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป สำหรับผู้ตอบที่อ่านหนังสือไม่ได้ก็ใช้การสัมภาษณ์แทนการตอบด้วยตนเอง

เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนแบบสอบถาม

การวิเคราะห์คำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็นดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 เกณฑ์การให้อันดับคะแนน จำแนกตามตัวแปรต้น ดังนี้

1.1.1 เพศ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1.1.1.1 ชาย ให้ค่าเป็น 1

1.1.1.2 หญิง ให้ค่าเป็น 2

1.1.2 อายุ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

1.1.2.1 ต่ำกว่า 30 ปี ให้ค่าเป็น 1

1.1.2.2 30-44 ปี ให้ค่าเป็น 2

1.1.2.3 45 ปีขึ้นไป ให้ค่าเป็น 3

1.1.3 ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

1.1.3.1 ต่ำกว่า ป.4 ให้ค่าเป็น 1

1.1.3.2 ป.4-ป.6 ให้ค่าเป็น 2

1.1.3.3 สูงกว่า ป.6 ให้ค่าเป็น 3

1.1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1.1.4.1 ต่ำกว่า 6,120 บาท ให้ค่าเป็น 1

1.1.4.2 6,120-7500 บาท ให้ค่าเป็น 2

1.1.4.3 สูงกว่า 7,500 บาท ให้ค่าเป็น 3

1.1.5 สถานภาพสมรส แบ่งเป็น

1.1.5.1 โสด ให้ค่าเป็น 1

1.1.5.2 หม้าย,หย่าร้าง ให้ค่าเป็น 2

1.1.5.3 สมรสและอยู่ด้วยกัน ให้ค่าเป็น 3

1.1.6 ขนาดของครอบครัว แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1.1.6.1 ไม่เกิน 3 คน ให้ค่าเป็น 1

1.1.6.2 4-6 คน ให้ค่าเป็น 2

1.1.6.3 7 คนขึ้นไป ให้ค่าเป็น 3

1.1.7 การเป็นสมาชิกกลุ่ม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

2.1.7.1 เป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ค่าเป็น 1

2.1.7.2 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ค่าเป็น 2

1.1.8 การเป็นผู้นำกลุ่ม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

2.1.8.1 เป็นผู้นำกลุ่ม ให้ค่าเป็น 1

2.1.8.2 ไม่เป็นผู้นำกลุ่ม ให้ค่าเป็น 2

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 45 ข้อ

2.1 เกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของแบบลิเคิร์ท มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีส่วนร่วมมากที่สุด	5	คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	4	คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	3	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	2	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	1	คะแนน

3. เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์ในการแปลผลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) แปลผลค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถามเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงใดจะแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (วัน เดชพิชัย, 2532 : 11)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงมาก
3.51-4.50	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง
2.51-3.50	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามมาแล้ว จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำไปประมวลผลใช้การคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC+ (Statistical Package for the Social Sciences) ตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ และจัดลำดับตามลักษณะตัวแปรอิสระจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปตอนที่ 1 แล้วหาค่าร้อยละ
2. ตรวจสอบแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน
4. หาค่าทดสอบที (t-test) แบบกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent Group) ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน

5. หาค่าทดสอบเอฟ (F-test) ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ทั้ง 4 ด้าน ถ้าพบว่า ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method)

6. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนตามลักษณะตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับการมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน

7. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนตามลักษณะตัวแปรอิสระทั้งหมดกับการมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน

8. ประมวลความคิดเห็น ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้านด้วยการนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยการวิเคราะห์ตามเนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิด